

Agendavragen (vragen ter voorbereiding van een vergadering) art. 34

Indiener: Regine ter Braak (D66), Petra Leferink (D66)

Datum indiening vraag: 27-03-2023

Datum verzending antwoord: 31-03-2023

Politieke Avond van: Sessie1 04-04-2023

Onderwerp: Oordeelsvormend / Gedragscodes bestuurlijke integriteit politieke ambtsdragers 2023

Het raadsvoorstel "Gedragscodes bestuurlijke integriteit politieke ambtsdragers 2023" bevat onder het opschrift "Waarom dit voorstel en wat is het effect" de volgende zin: "Wij hebben die modelcode grotendeels overgenomen en aangescherpt."

Vraag:

Wij vragen u ons schriftelijk te informeren.

- A. Over welke onderdelen van de modelcode u niet van de modelcode hebt overgenomen en om welke reden(en) niet.

Alle onderdelen uit de modelcode zijn in de gedragscodes overgenomen. Echter enkele artikelen voortkomend uit deze onderdelen, zijn niet overgenomen of op een andere wijze geformuleerd omdat deze geen recht zouden doen aan de Berkellandse situatie. Zie onderstaand overzicht:

Art.	Gedragscode integriteit volksvertegenwoordigers in provincies, gemeenten en waterschappen	Art.	Gedragscode bestuurlijke integriteit gemeenteraad Berkelland 2023
1.1.	De gedragscode geldt voor de statenleden/raadsleden/leden van het algemeen bestuur, maar richt zich ook op bestuursorganen.	Inleiding	De voorliggende gedragscode is bestemd voor de raadsleden en voor zover van toepassing ook voor commissieleden van de gemeente Berkelland. Daar waar er in de gedragscode raadslid staat kan ook commissielid worden gelezen.
2 lid 1	Het statenlid/raadslid/lid van het algemeen bestuur levert de griffier/secretaris-directeur de informatie aan over de (neven)functies die openbaar gemaakt moeten worden bij aanvang van het statenlidmaatschap/raadslidmaatschap/lidmaatschap van het algemeen bestuur, dan wel binnen één maand na aanvaarding van de (neven)functie en geeft hem de wijzigingen daarin door.	1.4	Een raadslid mag bepaalde in de Gemeentewet opgesomde functies niet uitoefenen en bepaalde in de Gemeentewet genoemde overeenkomsten en handelingen niet aangaan.

2 lid 2	De informatie betreft in ieder geval de omschrijving van de (neven)functie, de organisatie voor wie de (neven)functie wordt verricht, of het al dan niet een (neven)functie betreft uit hoofde van het statenlidmaatschap/raadslidmaatschap/lidmaatschap van het algemeen bestuur en of de (neven) functie bezoldigd of onbezoldigd is	1.5	Raadsleden maken openbaar welke betaalde en onbetaalde functies zij vervullen naast het raadslidmaatschap.
2 lid 3	De griffier/secretaris-directeur legt hiervoor een register aan en beheert dit register. Het register is openbaar en via internet beschikbaar.	1.6	De griffier van de raad draagt zorgt voor een geactualiseerde openbare lijst met functies van raadsleden met vermelding of de nevenfuncties al dan niet bezoldigd zijn. De griffier vermeldt deze functies openbaar op de website van de gemeenteraad. Een raadslid meldt een wijziging in de nevenfuncties direct bij de griffier.
3.1	Het statenlid/raadslid/lid van het algemeen bestuur gaat zorgvuldig en correct om met de informatie waarover hij uit hoofde van zijn lidmaatschap van Staten/Raad/Algemeen bestuur beschikt en zorgt ervoor dat vertrouwelijke en geheime informatie veilig wordt bewaard.	4.2	Een raadslid dat de beschikking krijgt over gegevens waarvan hij het geheime of vertrouwelijke karakter kent of redelijkerwijs moet vermoeden, is verplicht tot geheimhouding van die gegevens, behalve als de wet hem tot mededeling verplicht.
3.2	Het statenlid/raadslid/lid van het algemeen bestuur maakt niet ten eigen bate of ten bate van derden gebruik van in de uitoefening van het ambt verkregen (nog) niet openbare informatie.	4.3	Een raadslid maakt niet ten eigen bate of ten bate van een ander gebruik van in de uitoefening van het ambt verkregen (nog) niet openbare informatie.
4.1 lid 1	Een statenlid/raadslid/lid van het algemeen bestuur accepteert en biedt geen geschenken, faciliteiten en diensten als zijn onafhankelijke positie hierdoor kan worden beïnvloed.	2.2 2.4	Een raadslid neemt geen geschenken aan die hem uit hoofde van of vanwege zijn functie worden aangeboden, tenzij: a. het weigeren, teruggeven of teruggesturen induist tegen de gangbare fatsoensnormen, de gever zou kwetsen of bijzonder in verlegenheid zou brengen; b. het weigeren, teruggeven of teruggesturen om praktische redenen onwerkbaar is; het gaat om een incidentele, kleine attentie (zoals een bloemetje of fles wijn) met een maximum bedrag van 50 euro waarbij de schijn van beïnvloeding minimaal is. Een raadslid accepteert geen faciliteiten en diensten van anderen die hem uit hoofde van of vanwege zijn functie worden aangeboden, tenzij: a. het weigeren ervan het raadswerk onmogelijk of onwerkbaar zou maken en b. tegelijkertijd de schijn van omkoping of beïnvloeding minimaal is.
4.1 lid 2	Het statenlid/raadslid/lid van het algemeen bestuur kan, tenzij het eerste lid van toepassing is, incidentele geschenken die een geschatte waarde van € 50 of minder vertegenwoordigen, behouden.	2.3	Als geschenken om één van de in artikel 2.2 genoemde redenen niet zijn geweigerd, teruggegeven of teruggestuurd, of om andere redenen toch in het bezit zijn van het raadslid, wordt dit gemeld aan de griffier, tenzij het gaat om het genoemde onder artikel 2.2 onder c. De geschenken worden dan alsnog teruggestuurd of ze worden eigendom van de gemeente. De griffier zorgt voor de registratie van giften en hun gemeentelijke bestemming.

Agendavragen (vragen ter voorbereiding van een vergadering) art. 34

4.1 lid 3	Geschenken die het statenlid/raadslid/lid van het algemeen bestuur uit hoofde van zijn ambt ontvangt en die een geschatte waarde van meer dan € 50 vertegenwoordigen worden, indien zij niet worden teruggestuurd, geregistreerd en eigendom van de provincie/de gemeente/het waterschap.	2.3	Zie vorige artikel
4.1 lid 4	De griffier/secretaris-directeur legt een register aan van de geschenken met een geschatte hogere waarde dan € 50. In het register is aangegeven welke bestemming de provincie/ de gemeente/ het waterschap hieraan heeft gegeven. Het register is openbaar en via internet beschikbaar.	n.v.t.	Er wordt uitgegaan van het 'nee, tenzij' principe. Geschenken worden altijd gemeld bij de griffier, zie artikel 2.3. De wijze van vastlegging is aan de griffier zelf.
4.1 lid 5	Geschenken worden niet op het huisadres ontvangen.	n.v.t.	
4.2	Deelname aan excursies en evenementen voor rekening van anderen dan de provincie/de gemeente/het waterschap maakt het statenlid/raadslid/lid van het algemeen bestuur openbaar binnen één week nadat de excursie, dan wel het evenement heeft plaatsgevonden. Hij maakt daarbij in ieder geval openbaar wie deze kosten voor zijn/hun rekening heeft/ hebben genomen.	2.7	Een raadslid accepteert werkbezoeken waarbij reis- en verblijfkosten door anderen worden betaald alleen bij hoge uitzondering. Een dergelijke uitnodiging moet worden besproken in het presidium. De uitnodiging mag alleen worden geaccepteerd als het bezoek aantoonbaar van belang is voor de gemeente en de schijn van omkoping of beïnvloeding minimaal is. Van een dergelijk werkbezoek wordt verslag gedaan aan de raad.
4.3 lid 1	Een statenlid/raadslid/lid van het algemeen bestuur meldt de griffier/secretaris-directeur de buitenlandse reizen op uitnodiging van derden binnen één week na terugkeer in Nederland. Hij meldt in ieder geval wat het doel, de bestemming en de duur van de buitenlandse reis is geweest en wat daarvan de kosten waren.	2.6	Een raadslid accepteert uitnodigingen voor werkbezoeken, netwerkbijeenkomsten, lunches, diners en recepties die niet door de gemeente zijn georganiseerd en/of betaald alleen als: a. dat behoort tot de uitoefening van het raadswerk en b. de aanwezigheid beschouwd kan worden als functioneel (protocolaire taken, formele vertegenwoordiging van de gemeente, uitnodiging met beschreven doel omtrent de wenselijkheid van de aanwezigheid) en c. tegelijkertijd de schijn van omkoping of beïnvloeding minimaal is.
4.3 lid 2	De griffier/secretaris-directeur legt hiervoor een register aan en beheert dit register. Het register is openbaar en via internet beschikbaar.	n.v.t.	Er wordt uitgegaan van het 'nee, tenzij' principe. Dergelijke uitnodigingen worden besproken in het presidium, zie artikel 2.7. De wijze van vastlegging is aan de griffier zelf.
5.1	Gedeputeerde staten/Burgemeester en wethouders/ Het dagelijks bestuur richten/richt de financiële en administratieve organisatie zodanig in dat er een getrouw beeld mogelijk is van de juistheid en rechtmatigheid van de uitgaven, met heldere procedures over de wijze waarop functionele uitgaven rechtstreeks in rekening worden gebracht of kunnen worden gedeclareerd bij de provincie/de gemeente/het waterschap.	3	Een raadslid houdt zich aan het beleid dat is vastgesteld voor het gebruik van gemeentelijke faciliteiten en financiële middelen.
5.2	Het statenlid/raadslid/lid van het algemeen bestuur verantwoordt zich over zijn gebruik van de voorzieningen volgens de in het eerste lid vastgelegde regels en procedures.	3.1	Een raadslid houdt zich aan de regels voor het gebruik van interne voorzieningen van algemene aard, zoals vergaderkamers.

Agendavragen (vragen ter voorbereiding van een vergadering) art. 34

5.3	Gebruik van voorzieningen en eigendommen van de provincie/de gemeente/het waterschap ten eigen bate of ten bate van derden is, tenzij dit wettelijk is geregeld, niet toegestaan.	3	Een raadslid houdt zich aan het beleid dat is vastgesteld voor het gebruik van gemeentelijke faciliteiten en financiële middelen.
6.1	De Provinciale staten/De gemeenteraad/Het algemeen bestuur bevordert/bevordert de eenduidige interpretatie van de gedragscode. Ingeval van leemtes en onduidelijkheden in de gedragscode voorzien/voorziet de provinciale staten/de gemeenteraad/het algemeen bestuur daarin.	6.2	De raad ziet er in het bijzonder op toe dat de raad, de fracties en de individuele raadsleden de eigen gedragscode van de raad naleven. De griffier ondersteunt de raad hierbij.
6.2 lid 1	Op voorstel van de commissaris van de Koning/ de burgemeester/de waterschapvoorzitter maken/maakt de provinciale staten/ gemeenteraad/ het algemeen bestuur afspraken over de navolgende onderwerpen: a. de periodieke bespreking van het onderwerp integriteit in zijn algemeenheid en van de gedragscode in het bijzonder; b. de aanwijzing van contactpersonen of aanspreekpunten integriteit; c. de processtappen die worden gevolgd in geval van een vermoeden van een integriteitschending door een politieke ambtsdrager van de provincie/de gemeente/het waterschap. d. In het geval van een integriteitsonderzoek door een extern bureau wordt alleen gebruik gemaakt van gecertificeerde onderzoeksbureaus.	6.3	Minimaal één keer per raadsperiode evalueert het presidium de gedragscode van de raadsleden op actualiteit, functioneren en de mate waarin de regels naar behoren worden nageleefd. Het presidium brengt hierover verslag uit aan de gemeenteraad. Zie voor contactpersonen / aanspreekpunt integriteit en processtappen het Uitvoeringsprotocol Integriteit.
6.2 lid 2	De afspraken als bedoeld onder 1, worden vastgelegd	6.4	Indien een raadslid twijfelt aan een eigen handeling of die van een andere politieke ambtsdrager volgt het raadslid de processtappen zoals vastgelegd in het Uitvoeringsprotocol Integriteit over de handhaving van de integriteit van het gemeentebestuur Berkelland

Agendavragen (vragen ter voorbereiding van een vergadering) art. 34

Antwoord (in te vullen door college):

Vraag:

B. Over welke onderdelen van de modelcode u hebt aangescherpt en om welke reden(en).

Antwoord:

De voorliggende gedragscodes zijn aangescherpt en meer toegespitst op de Berkellandse situatie. Het is juist de bedoeling van een model om dat op de plaatselijke situatie toe te schrijven. Het landelijke model is een handreiking. Indien we het landelijke model onverkort en integraal hadden overgenomen, dan zouden we geen recht doen aan de Berkellandse situatie en cultuur. Daarnaast zou het geen recht doen aan twee bijeenkomsten die we in 2022 over integriteit hebben georganiseerd.

Welke onderdelen van de modelcode hebben wij in de voorliggende gedragscodes aangescherpt:

- De code verplicht raads- en commissieleden ertoe niet alleen belangenverstrengeling en corruptie te voorkomen, maar ook de schijn daarvan tegen te gaan waar dat kan. Het landelijke model gaat alleen uit van het voorkomen van belangverstrengeling, niet op het voorkomen van de schijn van.
- De code draagt raadsleden op hun financiële belangen bekend te maken (zie artikel 1.7). Dat staat niet in het landelijke model.
- De code hanteert een 'nee, tenzij'-beleid voor het aannemen van geschenken (zie artikel 2.2 en 2.3). En is daarmee ook scherper geformuleerd dan het landelijke model.
- De code onderstreept het belang van onderlinge omgangsvormen, mede met het oog op de kwaliteit van en het vertrouwen in het lokaal bestuur. Zie paragraaf 5 van de Gedragscode Bestuurlijke Integriteit gemeenteraad Berkelland 2023.
- De praktijkvoorbeelden die in de bijlage zijn toegevoegd zijn besproken tijdens de integriteitsbijeenkomsten en daarmee herkenbaar.